

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

2019/3

bayanzurkh@nso.mn

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
 ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	2
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	3
 ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ	4
 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ	5
 ЭРҮҮЛ МЭНД	7
 АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН	9
 ГЭМТ ХЭРЭГ	10
 ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ	12
 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	15
 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	18
 АЖ ҮЙЛДВЭР	19

Хүснэгт 1. Дүүргийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний III сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019
Суурин хүн ам	мянган хүн	320.8 ^{↑3.9}	327.1 ^{↑1.9}	336.9 ^{↑3.0}	*343.6 ^{↑2.0}
Нийт өрхийн тоо	мянган өрх	93.1 ^{↑8.1}	93.7 ^{↑0.6}	95.0 ^{↑1.4}	*96.0 ^{↑1.1}
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	1 929 ^{↑2.3}	1 828 ^{↓10.6}	1 847 ^{↑7.1}	1 937 ^{↑4.9}
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	3 489 ^{↑233.6}	1 828 ^{↓47.6}	1 803 ^{↓1.4}	1 508 ^{↓16.4}
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	1 150 ^{↓12.1}	993 ^{↑13.7}	2 346 ^{↑136.3}	1 724 ^{↓26.6}
Хэрэглээний үнийн индексийн сарын өөрчлөлт	хувь	0.3 ^{↓62.5}	1.3 ^{↑333.3}	1.2 ^{↓7.7}	0.8 ^{↓7.5}
Төгрөгийн ам.доллартай харьцах ханш, сарын эцэст	1 US\$=Төгрөг	2 048 ^{↑3.2}	2 447 ^{↑19.5}	2 395.4 ^{↓2.1}	2 631.3 ^{↑9.9}
Дүүргийн төсвийн орлого	тэрбум төгрөг	20.2 ^{↑10.9}	24.3 ^{↑20.3}	26.7 ^{↑9.9}	30.5 ^{↑12.5}
Дүүргийн төсвийн зарлага	тэрбум төгрөг	18.5 ^{↑13.7}	20.7 ^{↑12}	21.8 ^{↑5.4}	27.2 ^{↑19.8}

Тайлбар: Өмнөх онтой харьцуулсан

↑, ↓ эерэг өөрчлөлтийн хувь;
 ↑, ↓ сөрөг өөрчлөлтийн хувь;
 = тогтвортой

* 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хүн ам, өрхийн тоо

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2018 оны III сард				2019 оны III сард					
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	303	Баянгол	7 544	Налайх	54	308	Баянгол	7 726	Налайх	55
			Чингэлтэй	1 789	Багануур	47		Чингэлтэй	1 769	Багануур	48
			Сүхбаатар	665	Багахангай	29		Сүхбаатар	700	Багахангай	31
Ажилгүйчүүд хөдөлмөрийн насны 10 000 хүнд ногдох	0\000**	83	Багахангай	546	Баянзүрх	76	82	Багахангай	618	Баянзүрх	54
			Багануур	310	Баянгол	65		Багануур	132	Баянгол	48
			Чингэлтэй	113	Хан-Уул	51		Чингэлтэй	131	Хан-Уул	47
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	10	Багахангай	14	Хан-Уул	6	12	Сонгинохайрхан	19	Хан-Уул	7
			Налайх	12	Чингэлтэй	5		Баянзүрх	16	Багануур	5
			Багануур	11	Баянгол	-		Сүхбаатар	13	Багахангай	-
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	0\000	41	Баянзүрх	54	Налайх	35	24	Баянзүрх	44	Сонгинохайрхан	26
			Сүхбаатар	46	Багануур	34		Чингэлтэй	35	Багануур	25
			Чингэлтэй	44	Багахангай	15		Баянгол	34	Багахангай	5
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	118	Сүхбаатар	143	Багануур	13	87	Чингэлтэй	111	Багануур	11
			Чингэлтэй	105	Налайх	9		Сүхбаатар	53	Налайх	10
			Баянгол	37	Багахангай	6		Хан-Уул	47	Багахангай	6
18-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	83	Сүхбаатар	135	Хан-Уул	55	71	Сүхбаатар	98	Налайх	45
			Баянзүрх	102	Багануур	51		Чингэлтэй	86	Багануур	28
			Чингэлтэй	97	Багахангай	42		Баянзүрх	78	Багахангай	25

Тайлбар: * - промилль ** - продицми

ХҮН АМЫН АЖИЛ ЭРХЛЭЛТ

Дүүргийн хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо 2019 оны 3 дугаар сард 2767 бүртгэгдэж, өмнөх оны мөн үеэс 1093 хүнээр (65.3%) өссөн байна. Нийт ажилгүйчүүдийн 1494 (54.0%) нь эмэгтэйчүүд байна.

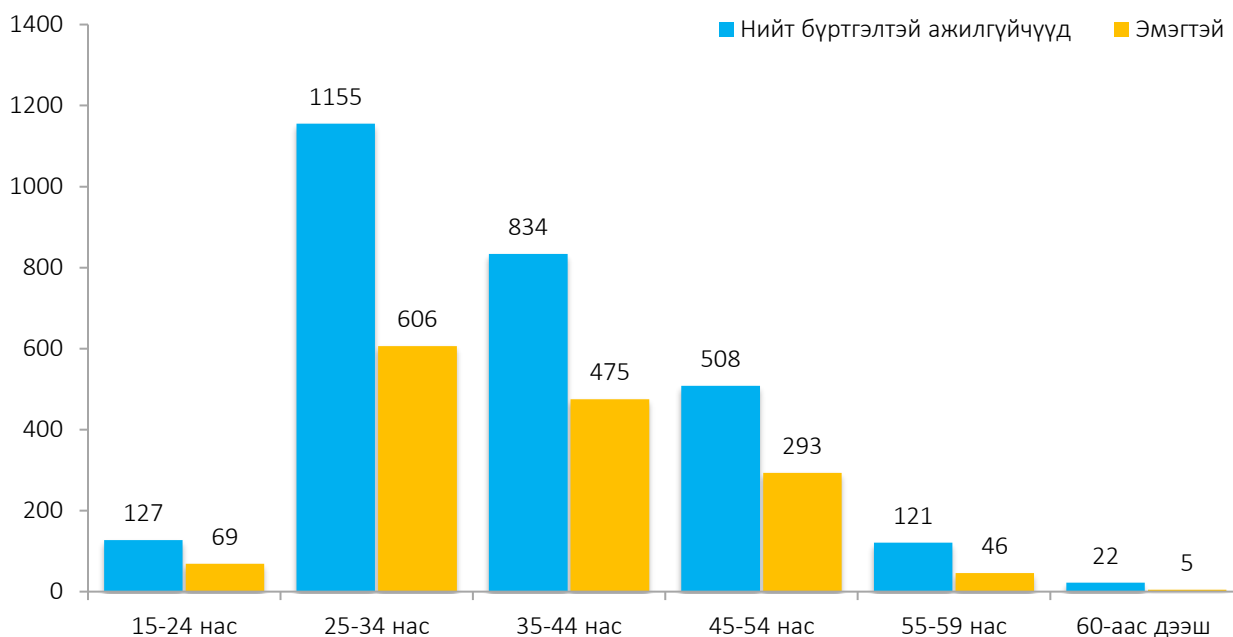
Хүснэгт 3. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшнээр

Үзүүлэлт	Ажилгүйчүүдийн тоо			Дүнд эзлэх хувь		
	2017 III	2018 III	2019 III	2017 III	2018 III	2019 III
Ажилгүйчүүд, бүгд	2 258	1 674	2 767	100.0	100.0	100.0
Үүнээс: Магистр, доктор	42	9	23	1.9	0.5	0.8
Дипломын болон бакалавр	951	820	1 252	42.1	49.0	45.2
Тусгай мэргэжлийн дунд	93	47	82	4.1	2.8	3.0
Техникийн болон мэргэжлийн	65	26	47	2.9	1.6	1.7
Бүрэн дунд боловсролтой	1 064	736	1 293	47.1	44.0	46.7
Сүүрб боловсролтой	32	20	37	1.4	1.2	1.3
Бага боловсролтой	2	4	14	0.1	0.2	0.5
Боловсролгүй	9	12	19	0.4	0.7	0.8

Эх үүсвэр: Дүүргийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний хэлтсийн мэдээлэл

Хөдөлмөрийн хэлтэст 3 дугаар сард 33 хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн бүртгүүлсэн бөгөөд эдгээрийн 25 эмэгтэйчүүд байна.

Зураг 1. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, насны бүлэг, III сарын эцэст

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

2019 оны эхний 3 сарын гүйцэтгэлээр нийгмийн даатгалын сангийн орлого 42.3 сая төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 10.0 сая төгрөгөөр (0.7%) өссөн байна. Нийгмийн даатгалын сангийн орлогын 64.8 хувийг тэтгэврийн даатгалын сангийн, 19.4 хувийг эрүүл мэндийн даатгалын сангийн, 8.0 хувийг тэтгэмжийн даатгал, 6.4 хувийг ҮОМШӨ¹-ний даатгал, 1.4 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого тус тус бүрдүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2018 III	2019 III	Зөрүү	Өсөлт, бууралт	Дүнд эзлэх хувь
Нийгмийн даатгалын сангийн дүн	32.3	42.3	10.0	0.7	100.0
Тэтгэврийн даатгалын сан	20.8	27.4	6.6	0.7	64.8
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн сан	6.5	8.2	1.7	0.8	19.4
Тэтгэмжийн даатгалын сан	2.3	3.4	1.1	0.6	8.0
ҮОМШӨ-ний даатгалын сан	2.2	2.7	0.5	0.8	6.4
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	0.5	0.6	0.1	0.8	1.4

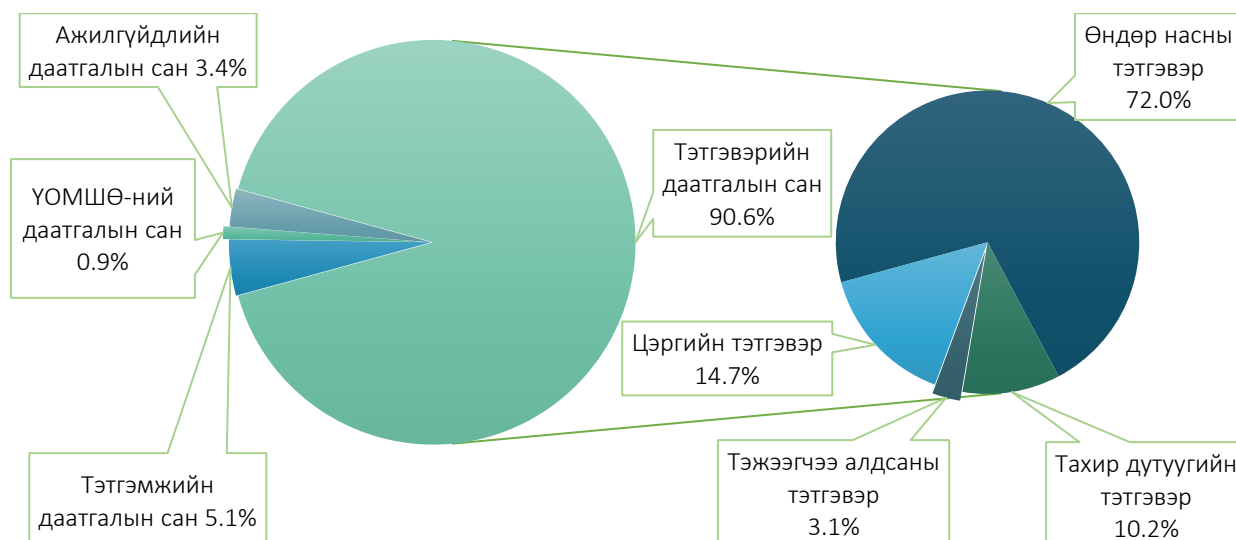
Хүснэгт 5. Нийгмийн даатгалын сангийн нийт зарлага, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2019 III		Хэтрэлт (+)
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэмнэлт (-)
Нийгмийн даатгалын сангийн дүн	51.0	50.9	0.1
Тэтгэврийн даатгалын сан	46.1	46.1	0.0
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	-	-	-
Тэтгэмжийн даатгалын сан	2.7	2.6	-0.1
ҮОМШӨ-ний даатгалын сан	0.5	0.5	0.0
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	1.7	1.7	0.0

2019 оны эхний 3 сард нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 51.0 сая төгрөг төлөвлөснөөс 0.1 сая төгрөгөөр дутуу буюу 50.9 сая төгрөг зарцуулсан байна.

¹ Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин

Зураг 2. Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, эзлэх хувь, төрлөөр

Нийгмийн халамж: 2019 оны эхний 3 дугаар сард нийгмийн халамжийн сангийн нийт зарлагын 42.3 хувь нь халамжийн тэтгэврийн санд, 15.8 хувь нь нөхцөлт мөнгөн тусламжид, 9.5 хувь нь ахмад настны хөнгөлөлтөд, 7.1 хувь нь жирэмсэн болон хөхүүл, нярай хүүхэдтэй эхэд олгох тэтгэмжид, 2.7 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд, 5.1 хувь нь алдарт эхийн одон, 4.4 хувь нь алдар цолтон ахмад настнуудад олгосон тусламж, хөнгөлөлт, 11.1 хувь нь хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардал, амьжиргааг дэмжих зөвлөлд, 2.0 хувь нь насны жишгийн зардалд тус тус зарцуулсан байна.

Хүснэгт 6. Нийгмийн халамжийн орлого, зарцуулалт

Үзүүлэлт	Хүний тоо			Мөнгөн дүн, сая төгрөг		
	2017 III	2018 III	2019 III	2017 III	2018 III	2019 III
Халамжийн сангийн орлого	26 089	29 004	31 511	1 623.0	1 714.0	2 001.6
Зарлагын нийт дүн	28 282	42 223	30 638	1 576.7	1 908.5	1 738.7
Халамжийн тэтгэвэр	4 357	4 394	4 293	201.7	663.7	736.0
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	3 310	3 574	3 812	204.2	246.2	274.9
Ахмад настны хөнгөлөлт	681	691	974	109.2	101.8	165.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд олгох тэтгэмж	297	433	638	33.4	24.3	47.5
Жирэмсэн болон хөхүүл, нярай хүүхэдтэй эхэд олгох тэтгэмж	9 436	3 530	3 097	376.9	133.9	123.8
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	3 462	2 728	760	416.9	339.4	88.0
Алдар цолтон ахмад настнуудад олгосон тусламж, хөнгөлөлт	335	353	474	54.8	57.2	76.4
Хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардал	4 651	26 162	16 542	44.2	314.9	192.7
Амьжиргааг дэмжих зөвлөл	-	-	-	-	-	-
Насны хишгийн зардал	1 753	358	48	135.4	27.1	33.7

Эх үүсвэр: Дүүргийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний хэлтсийн мэдээлэл

ЭРҮҮЛ МЭНД

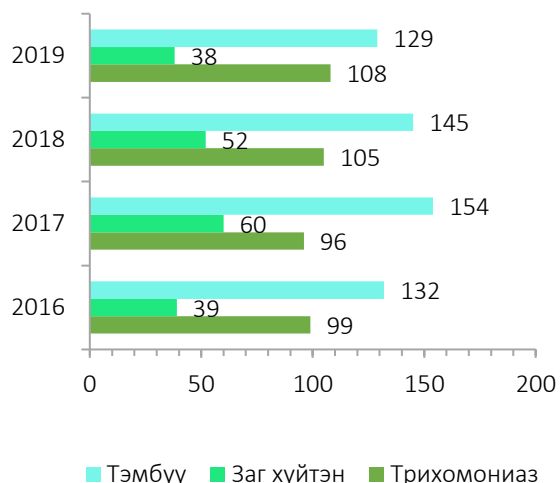
2019 оны 3 сард дүүргийн эмнэлэгт 1937 хүүхэд төрсөн нь 2018 оны мөн үетэй харьцуулахад 90 хүүхдээр (4.9%) өссөн үзүүлэлттэй байна. Нас баралт 337 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 7 хүнээр (2.0%) буурсан байна.

Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 1508 болж өмнөх оны мөн үеэс 295 хүнээр (16.4%) буурсан байна.

Зураг 3. Халдварт өвчин, 10000 хүнд ногдох

Зураг 4. Бэлгийн замын халдварт өвчний тоо

Хүснэгт 7. Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлт, жил бүрийн эхний III сард

Үзүүлэлт	2015	2016	2017	2018	2019
Шинээр төрсөн хүүхэд	1 885	1 929	1 725	1 847	337
Эхийн эндэгдэл	0	0	0	2	0
100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл	0	0	0	108.3	0
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	23	45	31	14	25
Амьд төрсөн 1 000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	12.2	23.3	18	7.6	12.9
1-5 хүртэл насны хүүхдийн эндэгдэл	7	6	1	3	3
Амьд төрсөн 1 000 хүүхэд тутмаас 5 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	3.71	3.11	0.6	1.6	1.5
Нас баралт	352	338	332	344	337
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	1 046	3 489	1 828	1 803	1 508
10 000 хүн ам тутамд ногдох халдварт өвчин	34	113	56.4	54.3	44.3

Баянзүрх дүүргийн хэмжээнд 2019 оны эхний 3 сард 10000 хүн амд ногдох халдварт өвчний тоо 54.3 байсан бол тайлант хугацаанд 44.3 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 10 хувиар буурсан байна. Бэлгийн замын халдварт өвчин 2019 оны эхний 3 сард тэмбүү 129, заг хүйтэн 38, трихомониаз 108 тус тус бүртгэгдсэн.

Хүснэгт 8. Дүүргийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, жил бүрийн эхний III сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо	3 489	1 828	1 803	1 508
	10000 хүнд	113	56.4	54.3	44.3
Үүнээс:					
Вируст хепатит	бодит тоо	28	24	22	17
	10000 хүнд	0.91	0.7	0.7	0.5
Менингит	бодит тоо	2	-	1	2
	10000 хүнд	0.06	-	-	0.1
Цусан суулга	бодит тоо	74	105	164	184
	10000 хүнд	2.4	3.2	4.9	5.4
Салхин цэцэг	бодит тоо	407	648	462	602
	10000 хүнд	13.19	20	13.9	17.7
Гахай хавдар	бодит тоо	21	13	14	3
	10000 хүнд	0.68	0.4	0.4	0.1
Сальмонеллөз	бодит тоо	2	10	10	18
	10000 хүнд	0.06	0.3	0.3	0.5
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	86	90	83	62
	10000 хүнд	2.79	2.8	2.5	1.8
Хоолны хордлого	бодит тоо	-	9	8	75
	10000 хүнд	-	0.3	0.2	2.2
Ёлом	бодит тоо	8	8	5	8
	10000 хүнд	0.26	0.2	0.2	0.2
Бруцеллөз	бодит тоо	1	2	2	3
	10000 хүнд	0.03	0.1	0.1	0.1
Нярайн халдвар	бодит тоо	-	-	-	1
	10000 хүнд	-	-	-	0.03
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	321	384	204	114
	10000 хүнд	10.4	11.9	6.1	3.4
Тэмбүү	бодит тоо	132	154	145	129
	10000 хүнд	4.26	4.8	4.4	3.8
Заг хүйтэн	бодит тоо	39	60	52	38
	10000 хүнд	1.26	1.9	1.6	1.1
Трихомониаз	бодит тоо	99	96	105	108
	10000 хүнд	3.21	3	3.2	3.2
Шинээр илэрсэн сүрьеэ	бодит тоо	162	134	104	142
	10000 хүнд	5.25	4.1	3.1	4.2
Бусад	бодит тоо	2 107	91	422	2

Эх үүсвэр: Нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын сар бүрийн мэдээлэл

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2019 оны 3 дугаар сард дунджаар -3.8°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс -1.8°C -аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 11.2°C , хамгийн хүйтэн хэм -14.7°C , хур тунадасгүй, салхины үнэмлэхүй их хурд 15 метр секунд хүрч, шороон болон цасан шуургатай өдөр 4 бүртгэгдсэн байна.

Хүснэгт 9. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, $\text{мг}/\text{м}^3$, III сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		XIII хороолол	Офицеруудын ордон	Ургах наран хороолол	Амгалан
Хүхэрлэг хий SO_2	Дундаж	0.023	0.026	0.014	0.022
	Хамгийн их	0.050	0.049	0.033	0.059
	XXX*-с давсан хувь	0.0	0.0	0.0	10.0
	Хэмжилтийн тоо	31	26	31	30
Азотын давхар исэл NO_2	Дундаж	0.063	0.019	0.027	0.030
	Хамгийн их	0.083	0.037	0.046	0.043
	XXX*-с давсан хувь	77.0	0.0	0.0	0.0
	Хэмжилтийн тоо	31	31	31	20
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO^{**}	Дундаж	0.998	-	0.390	-
	Хамгийн их	2.254	-	1.140	-
	XXX*-с давсан хувь	0.0	-	0.0	-
	Хэмжилтийн тоо	72	-	93	-
Тоос PM_{10}	Дундаж	0.123	-	0.093	0.178
	Хамгийн их	0.203	-	0.169	0.295
	XXX*-с давсан хувь	68.0	-	32.0	100.0
	Хэмжилтийн тоо	31	-	31	30
Тоос $\text{PM}_{2.5}$	Дундаж	0.033	-	-	0.058
	Хамгийн их	0.068	-	-	0.109
	XXX*-с давсан хувь	10.0	-	-	60.0
	Хэмжилтийн тоо	31	-	-	30
Озон O_3^{**}	Дундаж	0.019	-	0.030	-
	Хамгийн их	0.034	-	0.052	-
	XXX*-с давсан хувь	0.0	-	0.0	-
	Хэмжилтийн тоо	93	-	93	-

* - Хүлцэх хэм хэмжээ, ** - CO , O_3 -ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон.

ГЭМТ ХЭРЭГ

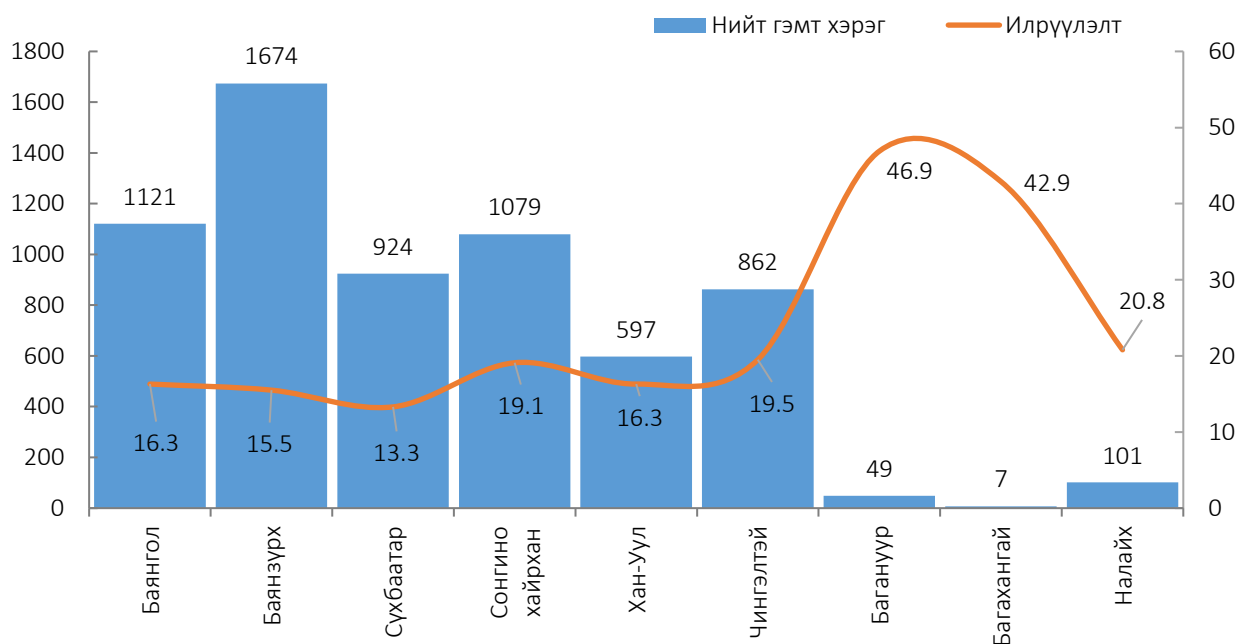
2019 оны эхний 3 сард дүүргийн нутаг дэвсгэрт 1724 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 622 хэргээр (26.6%) буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 10. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, төрлөөр, эхний III сард

Төрөл	2018	2019	Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр			Өсөлт, бууралт	
			I	II	III	Тоо	Хувь
Нийт	2 346	1 724	499	857	368	-622	26.6
Үүнээс:							
Учрал	68	32	8	12	12	-36	52.9
Хүний амь	2	6	3	3	-	4	2
Хүчин	16	15	6	6	3	-1	6.2
Дээрэм	148	85	20	52	13	-63	42.6
Өмчийн хулгай	1 058	570	164	268	138	-488	46.1
Булаалт	-	-	-	-	-		
Залилан	308	345	85	219	41	37	12.1
Хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг	464	456	148	191	117	-8	1.7
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	37	20	12	0	8	-17	45.9
Танхайрах	-	-	-	-	-	-	-
Бусад	247	97	53	44	-	-150	60.7

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 33.1 хувийг өмчийн хулгайн гэмт хэрэг эзэлж байгаа бол 26.4 хувийг хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг, 20.1 хувийг залилан, 4.9 хувийг дээрэм, 1.2 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг хэрэг тус тус эзэлж байна.

Зураг 5. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, илрүүлэлт, дүүргээр

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, жил бүрийн эхний III сард

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2018-2019	
	2017	2018	2019	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	4 353	7 975	6 666	-1 309	16.4
Баянзүрх дүүрэг	993	2 346	1 724	-622	26.6
Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр					
I хэлтэс	351	782	499	-283	36.2
II хэлтэс	377	1 023	857	-166	16.2
III хэлтэс	259	541	368	-173	31.9
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	22.8	29.4	25.9	-3.5	11.9

Дүүргийн хэмжээнд 2019 оны эхний 3 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн нийслэлийн дүнд эзлэх хувийн жин 16.4 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.5 пунктээр буурсан байна. Түүнчлэн дүүргийн хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 49.7 хувь нь цагдаагийн II хэлтсийн харьяа хороодын нутаг дэвсгэрт үйлдэгджээ.

Хүснэгт 12. Гэмт хэрэг бүртгэгдэх үед сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэргийн тоо

Дүүрэг	Сэжигтэн тодорхойгүй хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Сэжигтнийг илрүүлж ял сонгосон	
Нийслэлийн дүн	6 414	1 043	16.2
Баянзүрх дүүрэг	1 674	238	14.2
Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр			
I хэлтэс	486	73	15.1
II хэлтэс	833	93	11.2
III хэлтэс	355	72	20.2
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	26.1	22.8	3.3

Дүүргийн хэмжээнд гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь 14.2 байгаа нь нийслэлийн дунджаас 3.3 пунктээр доогуур байна.

Гэмт хэргийн улмаас 333 хүн гэмтэж осолдон, 34 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 5405.7 сая төгрөгийн хохирол учруулсны 196.9 сая (3.6%) төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ.

2019 оны эхний 3 сард тус дүүргийн хамгийн их хүн ам суурьшсан бүс болох 14 дүгээр хороонд 215 гэмт хэрэг гарч хамгийн өндөр байхад харин тус дүүргээс 20 болон 28 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт 24 гэмт хэрэг гарсан нь хамгийн бага байна.

Эх үүсвэр: Цагдаагийн нэг, хоёр, гуравдугаар хэлтсийн сар бүрийн мэдээлэл

ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

2019 оны эхний 3 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр дүүргийн төсвийн орлого 30.5 тэрбум төгрөг, төсвийн зарлага 27.2 тэрбум төгрөг болж, төсвийн тэнцэл 3.3 тэрбум төгрөгийн ашигтай гарсан байна.

Хүснэгт 13. Дүүргийн төсвийн орлого, зарлага, жил бүрийн эхний III сард

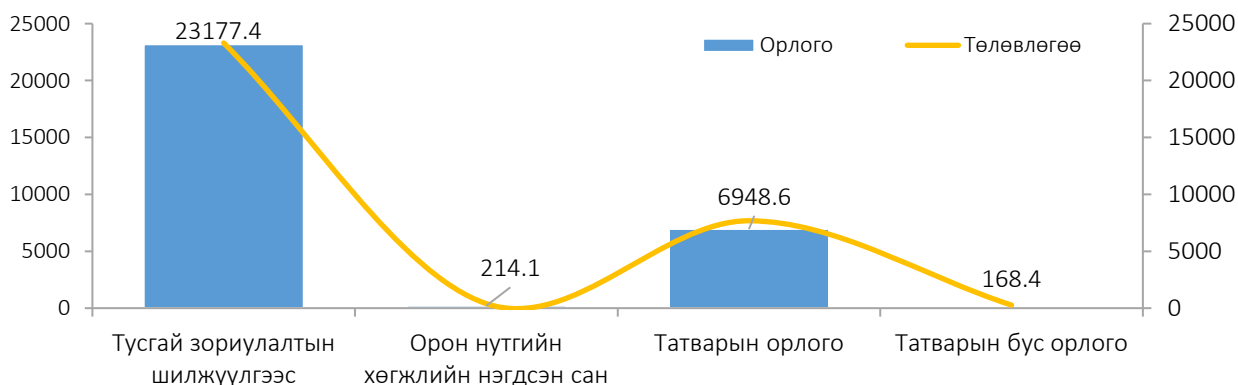
Үзүүлэлт	2016	2017	2018	2019
	сая төгрөг			
Төсвийн орлого	20 241.0	24 326.2	26 707.6	30 508.5
Төсвийн зарлага	18 485.8	20 701.7	21 823.3	27 201.0
Төсвийн орлого, зарлагын зөрүү	1 755.2	3 624.5	4 884.3	3 307.5

Зураг 6. Төсвийн нийт орлого, зарлага, сая төгрөг

Төсвийн орлого: 2019 оны эхний 3 сарын төсвийн гүйцэтгэлийн урьдчилсан мэдээгээр нийт дүүргийн төсвийн орлогын 23.4 тэрбум төгрөгийг (76.7%) тусламжийн орлого буюу улсын төсвийн санхүүжилт, 6.9 тэрбум төгрөгийг (22.8%) татварын орлого, 0.2 тэрбум төгрөгийг (0.5%) татварын бус орлого тус тус эзэлж байна. Төсвийн орлогын гүйцэтгэл төлөвлөгөөнөөс 1.1 тэрбум төгрөгөөр (3.6%) дутуу бүрдсэн байна. Үүнд татварын орлого 0.7 тэрбум төгрөгөөр (9.5%) дутуу бүрдсэн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Зураг 7. Төсвийн орлого, сая төгрөг

Хүснэгт 14. Төсвийн орлогын гүйцэтгэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ%	Зөрүү
Нийт орлогын дүн	31 642.1	30 508.5	96.4	-1 133.6
Тусламжийн орлого	23 694.7	23 391.5	98.7	-303.2
Тусгай зориулалттай шилжүүлгээс	23 302.1	23 177.4	99.5	-124.7
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан	392.6	214.1	54.5	-178.5
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих ¹	7 947.4	7 117.0	89.6	-830.4
Татварын орлого	7 678.5	6 948.6	90.5	-729.9
Татварын бус орлого ²	268.9	168.4	62.6	-100.5

Хүснэгт 15. Татварын орлогын бүрдүүлэлт, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2019 он			
	Нийт төсөв	Өссөн дүн (эхний III сард)		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувийн жин
Татварын орлого	30 458.1	7678.5	6948.6	90.5
Орлогын албан татвар	23 352.4	5824.8	5917.2	101.6
Хувь хүний орлогын албан татвар	23 352.4	5824.8	5917.2	101.6
Үйл ажиллагааны орлого	4 960.1	1228.2	771.9	62.8
Хөрөнгийн орлого	9 800.0	2452.6	3228.1	131.6
Хөрөнгө борлуулсны орлого	4 192.3	984.0	730.4	74.2
Шууд бус орлого	4 400.0	1160.0	1186.8	102.3
Хөрөнгийн албан татвар	115.7	27.3	7.3	26.7
Бууны албан татвар	115.7	27.3	7.3	26.7
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	6 990.0	1826.4	1024.1	56.1
Улсын тэмдэгтийн хураамж	3 180.0	924.1	565.0	61.1
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3 810.0	902.3	459.1	50.9
Бусад татвар	0.0	0.0	0.0	0.0

Төсвийн зарлага: 2019 оны эхний 3 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлийн мэдээгээр дүүргийн төсөвт байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 82.4 хувийг (27.2 тэрбум төгрөг) санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл, төсөвт байгууллагууд үйл ажиллагааны нийт зардлын 17.6 хувийг (5.7 тэрбум төгрөг) төлөвлөсөн хугацаандаа зарцуулаагүй байна.

¹ Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих дүнд урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих дүн ороогүй.

² Татварын бус орлогод зөвхөн орон нутгийн төсвийн үйл ажиллагааны орлогыг хамааруулсан.

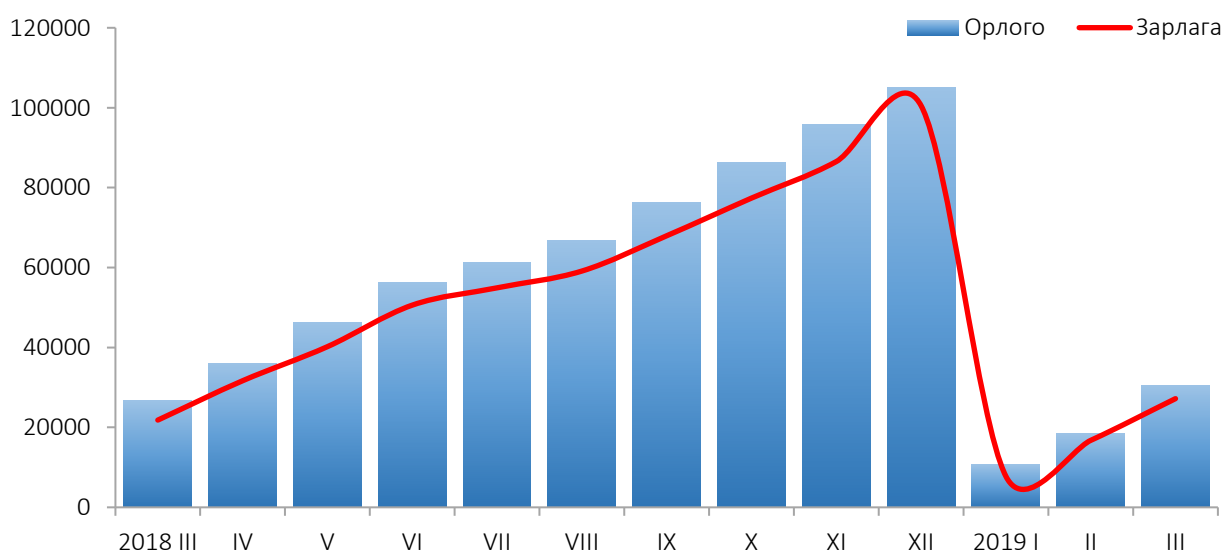
Хүснэгт 16. Төсвийн зарлагын гүйцэтгэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ%	Зөрүү
Нийт зардлын дүн	32991.3	27201.0	82.4	-5790.3
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	15467.4	13653.8	88.3	-1813.6
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1933.6	1687.1	87.2	-246.5
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1988.7	1691.2	85.0	-297.5
Хангамж бараа материалын зардал	2254.0	2124.0	94.2	-130.0
Нормативт зардал	1589.2	1033.3	65.0	-555.9
Эд, хогшил урсгал засварын зардал	446.6	245.8	55.0	-200.8
Томилолт зочны зардал	82.0	6.8	8.3	-75.2
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	630.3	443.9	70.4	-186.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1611.8	1388.4	86.1	-223.4
Татаас	4232.4	3970.0	93.8	-262.4
Урсгал шилжүүлэг	1549.0	895.0	57.8	-654.0
Хөрөнгийн зардал	1206.3	61.7	5.1	-1144.6

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн сарын мэдээ

Төсвийн зарлагыг бүтцээр нь авч үзвэл 50.2 хувийг цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, 6.2 хувийг ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын санд төлөх шимтгэл, 14.6 хувийг татаас, 3.3 хувийг урсгал шилжүүлэг, 25.7 хувийг бараа ажил үйлчилгээний бусад зардал тус тус эзэлж байна.

Зураг 8. Төсвийн нийт орлого, зарлага, сая төгрөг

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

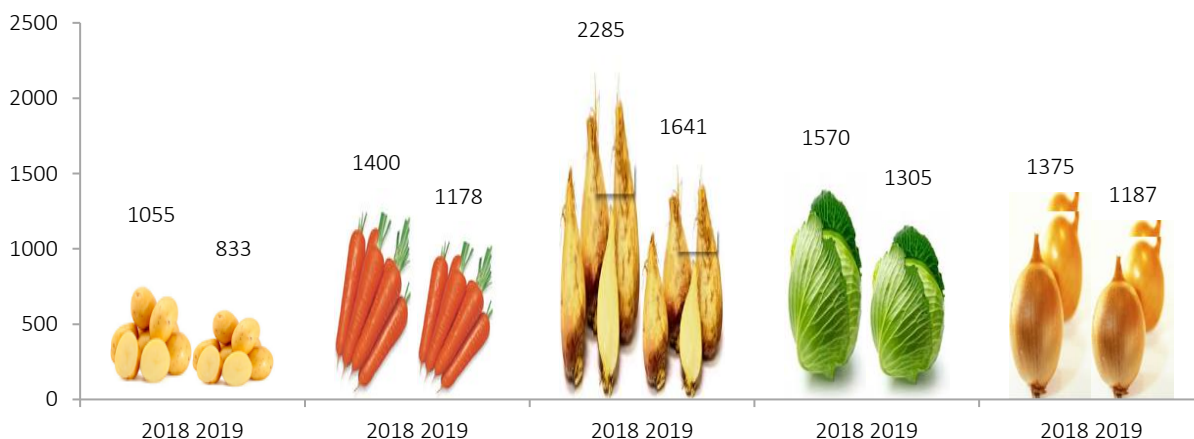
2019 оны 3 дугаар сард хэрэглээний үнийн индекс 2018 оны мөн үетэй харьцуулахад 7.5 хувиар, 2018 оны эцэстэй харьцуулахад 1.5 хувиар, өмнөх сартай харьцуулахад 0.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 17. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2019 III</u> 2018 III	<u>2019 III</u> 2018 XII	<u>2019 III</u> 2019 II
Ерөнхий индекс	107.5	101.5	100.8
Хүнсний бараа, ундаа ус	107.7	105.7	102.2
Согтууруулах ундаа, тамхи	104.6	101.2	100.1
Хувцас, гутал, бөс бараа	110.5	102.6	100.9
Орон сууц, ус, түлш, цахилгаан	112.0	97.8	100.0
Гэр ахуйн бараа, тавилга	104.5	100.4	100.1
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	111.9	100.8	100.0
Тээвэр	104.2	98.1	100.3
Холбооны үйлчилгээ	99.4	100.0	100.0
Амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	114.7	100.4	100.1
Боловсрол	106.8	100.1	100.1
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	106.4	102.3	101.2
Бусад бараа, үйлчилгээ	104.5	101.6	100.4

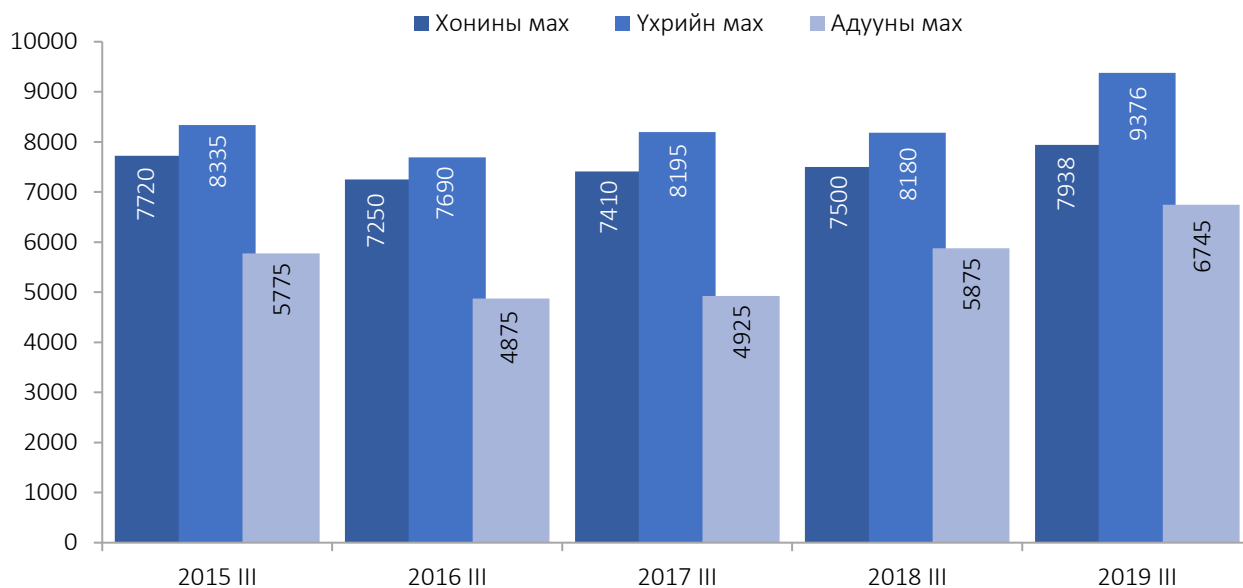
Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 3 дугаар сард өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7.5 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 7.7 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ 4.6 хувь, хувцас, гутал, бөс барааны бүлгийн үнэ 10.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн үнэ 12 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 4.5 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 11.9 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 14.7 хувь, боловсролын үйлчилгээ 6.8 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ 6.4 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ 4.5 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг 9. Хүнсний ногооны дундаж үнэ, төрлөөр, 2018, 2019 оны III сард

Зураг 10. Махны үнэ, төрлөөр, төгрөгөөр

Хүснэгт 18. Дүүргийн нутаг дэвсгэрт худалдаалагдаж буй түлш, шатахууны үнэ

Үзүүлэлт	2017 III	2018 III	2019 III
	төгрөг		
Түлш:			
Хар мод	1 500	2 800	4 500
Нарс	2 000	2 500	3 500
Нүүрс (Налайх, шуудай)	1 900	3 000	3 000
Шатахуун:			
АИ-95	1 820	2 050	2 235
АИ-76, 80	1 480	1 480	1 690
АИ-92, 93	1 630	1 730	1 785
Дизельтүлш	1 720	2 010	2 335
Газ	1 150	1 200	1 300

2019 оны 3 дугаар сард хүнсний зах, дэлгүүрт жижиглэн худалдаалах будааны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад бүх бараа бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хувьд харьцангуй тогтвортой байлаа.

Хүснэгт 19. Хүнсний өргөн хэрэглээний бүтээгдэхүүний үнэ, оноор

Нэр, төрөл	Хэмжих нэгж	2015 III	2016 III	2017 III	2018 III	2019 III
		төгрөг				
Гурил, дээд зэрэг, “Алтан тариа”ХК	кг	1 220	1 295	1 265	1 345	1 363
Гурил, 1-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК, задгай	кг	1 030	1 090	1 040	1 100	1 060
Гурил, 2-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК	кг	845	835	810	870	865
Талх, “Атар”, “Талх чихэр	кг	1 065	1 150	1 165	1 175	1 251
Цагаан будаа, кг, задгай	кг	2 350	2 510	2 625	2 705	3 470
Шар будаа	кг	1 795	1 695	1 745	1 740	2 253
Хонины мах	кг	7 720	7 250	7 410	7 500	7 938
Үхрийн мах	кг	8 335	7 690	8 195	8 180	9 376
Адууны мах	кг	5 775	4 875	4 925	5 875	6 745
Сүү, задгай	литр	1 400	1 300	1 700	2 000	1 923
Сүү, савласан, “Элекстер”	0.5 литр	990	925	1 055	1 115	1 124
Төмс, дотоод	кг	1 245	1 075	735	1 055	833
Лууван, дотоод	кг	1 375	1 970	1 025	1 400	1 178
Манжин, дотоод	кг	1 500	2 000	1 560	2 285	1 641
Байцаа, дотоод	кг	1 310	1 820	1 935	1 570	1 305
Сонгино, хятад	кг	1 195	1 310	1 290	1 375	1 187
Элсэн чихэр, ОХУ	кг	1 730	1 785	2 450	2 630	2 682
Өндөг	ширхэг	319	292	297	289	329

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

2019 оны эхний 3 сард нийт 2371 хээлтэгч мал төллөснөөс 74 төл хорогдож, 2297 төл бойжсон байна. Нийт 116 том мал хорогдсоноос 32 нь хээлтэгч мал байна.

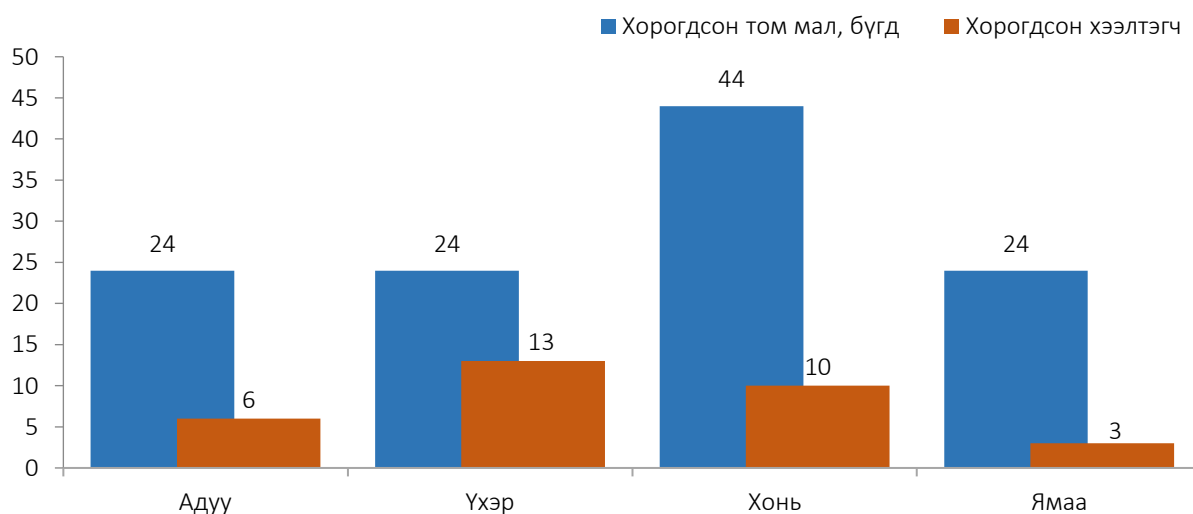
Хүснэгт 20. Мал төллөлт, төл бойжилтын мэдээ

Үзүүлэлт	Бүгд	Үүнээс			
		Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
Төллөсөн хээлтэгч	2 371	29	412	1 249	681
Гарсан төл	2 371	29	412	1 249	681
Хорогдсон төл	74	0	12	26	36
Бойжсон төл	2 297	29	400	1 223	645

Хүснэгт 21. Том малын зүй бус хорогдлын мэдээ

Үзүүлэлт	Бүгд	Үүнээс			
		Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Хорогдсон том мал, бүгд	116	24	24	44	24
Үүнээс: Өвчнөөр хорогдсон	0	0	0	0	0
Хорогдсон хээлтэгч	32	6	13	10	3

Зураг 11. Том малын зүй бус хорогдлын мэдээ

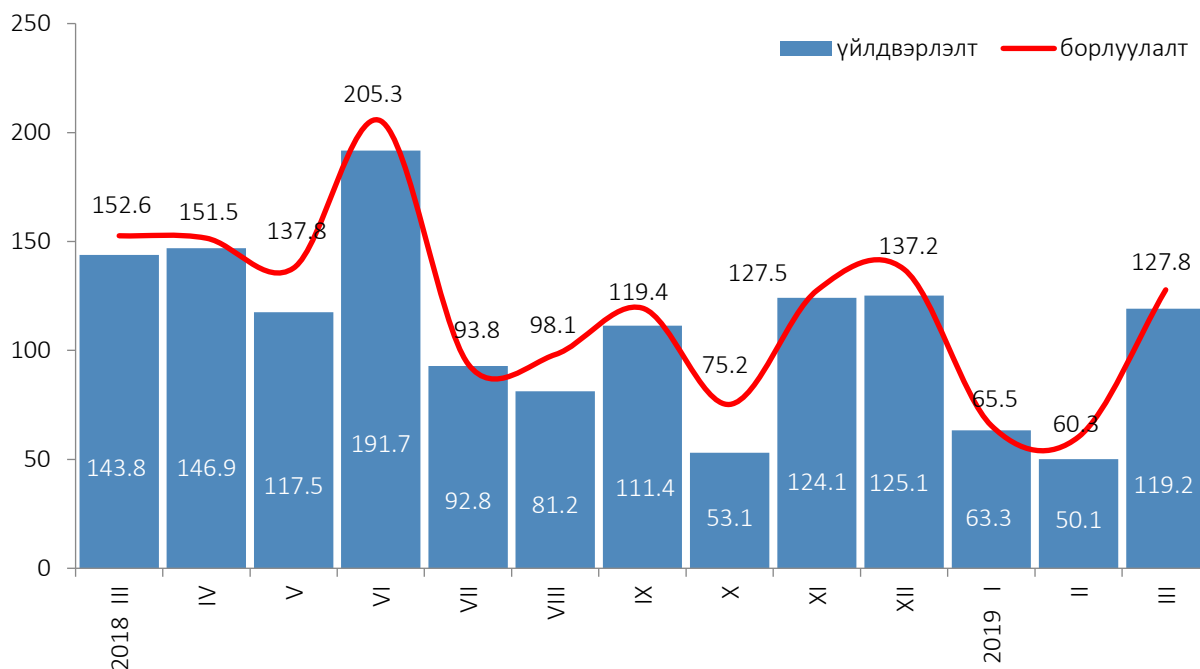

АЖ ҮЙЛДВЭР

Дүүргийн аж үйлдвэрийн салбар нь 2019 оны эхний 3 сард 232.6 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 253.6 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал үйлдвэрлэлт 62.1 тэрбум төгрөгөөр (21.0%), борлуулалт 61.9 тэрбум төгрөгөөр (19.6%) тус тус буурсан байна.

Нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 137.7 тэрбум төгрөгийг (59.2%) уул уурхайн салбарын чулуун нүүрс болон хайлуур жонш, хайлуур жоншны баяжмал, төмрийн хүдэр, төмрийн хүдрийн баяжмал, алт, элс, хайрга, шороо үйлдвэрлэл, 64.1 тэрбум төгрөгийг (27.6 %) хүнс ундаа, 7.4 тэрбум төгрөгийг (3.2%) хувцас, гутал, нэхмэл, ноос, ноолуур боловсруулах болон бусад боловсруулах үйлдвэрлэлт үлдсэн 23.3 тэрбум төгрөгийг (10.0%) дулаан үйлдвэрлэлт, усан хангамж эзэлж байна.

Зураг 12 . Аж үйлдвэрийн 2018-2019 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын өсөлтөд хүнсний үйлдвэрлэлт, нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл, мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад, цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл, ус ариутгал, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт нөлөө үзүүлсэн байна.

Хүснэгт 22. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, салбараар, оны үнээр

Салбар	Нийт үйлдвэрлэлт		
	2018	2019	Өсөлт бууралт
	сая төгрөг		
Нийт дүн	294 661.2	232 561.3	-62 099.9
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	225 783.9	137 688.3	-88 095.5
Нүүрс олборлолт	196 847.1	127 839.6	-69 007.5
Төмрийн хүдэр олборлолт	13 988.6	3 855.6	-10 132.9
Бусад ашигт малтмал олборлолт	14 948.3	5 993.1	-8 955.1
Боловсруулах үйлдвэр	56 371.0	71 560.2	15 189.1
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	51 693.6	64 129.7	12 436.1
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	5 418.2	7 423.2	2 005.0
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	21.8	16.2	- 5.6
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 056.2	3 978.9	2 922.7
Ундаа үйлдвэрлэл	45 197.4	52 711.4	7 514.0
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	490.1	1 741.1	1 250.9
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	122.9	244.7	121.8
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	218.9	188.0	- 30.9
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 289.8	1 082.9	- 206.9
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	29.7	31.0	1.3
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	122.7	110.6	- 12.0
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	1 114.0	1 973.3	859.3
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	197.4	170.8	- 26.6
Төмрийн үйлдвэрлэл	27.2	44.4	17.2
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	75.4	93.9	18.5
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	989.4	1 749.8	760.4
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	12 506.3	23 312.8	10 806.4
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	586.4	9 861.7	9 275.3
Ус ариутгал, усан хангамж	11 919.9	13 451.1	1 531.2

Хүснэгт 23. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн борлуулалт, салбараар, оны үнээр

Салбар	Нийт борлуулалт		
	2018	2019	Өсөлт бууралт
	сая төгрөг		
Нийт дүн	315 506.3	253 606.6	-61 899.7
Уул уурхай олборлох үйлдвэр	231 849.2	142 888.0	-88 961.2
Нүүрс олборлолт	196 847.1	128 254.1	-68 593.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	13 988.6	3 855.6	-10 132.9
Бусад ашигт малтмал олборлолт	21 013.6	10 778.2	-10 235.3
Боловсруулах үйлдвэр	70 733.7	86 907.3	16 173.6
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	64 735.6	79 428.3	14 692.7
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	6 778.5	9 523.4	2 744.9
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	21.8	16.2	- 5.6
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 135.7	3 994.4	2 858.6
Ундаа үйлдвэрлэл	56 799.5	65 894.3	9 094.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	1 336.6	1 741.1	404.4
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	111.0	241.5	130.5
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	200.9	126.0	- 74.9
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 289.1	1 082.5	- 206.6
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	26.0	32.8	6.8
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	122.7	110.6	- 12.0
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	1 366.9	1 993.3	626.4
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	193.9	170.8	- 23.0
Төмрийн үйлдвэрлэл	53.2	44.4	- 8.8
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	93.2	93.9	0.6
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	1 204.6	1 842.0	637.4
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	12 923.4	23 811.3	10 887.9
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	459.3	9 845.2	9 386.0
Ус ариутгал, усан хангамж	12 464.1	13 966.1	1 502.0

WWW.1212.MN СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САН

Статистик

Мэдээ, мэдээлэл

Номын сан

Мэдлэгээ шалгах
ТОГЛООМ

Валютын ханш

©2017

аппликейшнаас
СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛЭЭ АВААРАЙ

Data lab | тооллого судалгааны
микро мэдээллийн сан

Social network

www.facebook.com/StatisticMongolia/

www.twitter.com/statistic_mn

Лавлах утас

1900-1212

Цахим шуудан

information@nso.mn

НЭГТГЭН БОЛОВСРУУЛСАН МЭРГЭЖИЛТЭН:
Утас: 267349, 261019, 261728
E-mail: bayanzurkh@nso.mn

Э.БӨРТГӨЛЖИН